

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO PAŽANGOS 2019 M. ATASKAITA

Biržų rajono savivaldybės 2019 metų švietimo pažangos ataskaita parengta tęsiant 2018 m. švietimo pažangos ataskaitą, analizuojant brandos egzaminų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, Švietimo pagalbos tarnybos duomenimis. Metinė savivaldybės švietimo pažangos ataskaita skirta analizuoti, fiksuoti ir įvertinti pokyčius savivaldybės švietimo sistemoje. Išsamesnė analizė pateikiama Biržų rajono savivaldybės mero, tarybos ir Savivaldybės 2019 m. veiklos ataskaitoje bei ataskaitos priede (<https://www.birzai.lt/>).

Pagrindiniai švietimo srities uždaviniai:

įvairiapusės pagalbos teikimas kiekvienam mokiniui/vaikui pagal jo poreikius siekiant individualios pažangos;

mokinių, padariusių pažangą, ir juos parengusių mokytojų, mokyklų skatinimas;

2016–2020 m. Švietimo įstaigų tinklo pertvarkos bendrojo plano patikslinimas.

Priemonės, padėjusios įgyvendinti švietimo srities uždavinius:

vyko konferencija „Metodinės patirtys siekiant mokymosi tikslų“;

organizuota šventė mokytojams, parengusiems mokinius rajono, apskrities ir šalies olimpiadoms bei konkursams;

vyko geriausiai egzaminus išlaikiusių abiturientų ir jų mokytojų pagerbimo šventė;

Administracijos direktoriaus įsakymu buvo sudaryta Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano rengimo darbo grupė. Darbo grupė surinko: duomenys apie mokinių skaičių, lėšas valdymui, ugdymui, aplinkai, neformalųjį švietimą, pagalbą mokiniui, pedagogų krūvius, valstybinių brandos egzaminų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus ir kt. Pateikti pasiūlymai Administracijos direktoriui dėl 2016–2020 metų Savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos bendrojo plano pakeitimo.

Biržų rajono savivaldybėje ikimokyklinis, priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis ir vidurinis ugdymas, atitinkamai pagal švietimo įstaigos paskirtį, vykdytas 17 švietimo įstaigų bei Kirdonių universaliame daugiavončiame centre.

UGDYMO ORGANIZAVIMAS

Savivaldybės gyventojų švietimo poreikiams tenkinti veikė 13 (2018 m. – 14) Savivaldybės tarybai pavaldžių bendrojo ugdymo mokyklų: 1 mokykla-darželis, 9 pagrindinės mokyklos, 1 mokykla – daugiavončis centras, 2 gimnazijos, kuriose mokėsi 2286 mokiniai (2018 m. m. – 2448 mokiniai). Dirbo 229 mokytoja (2018 m.– 242).

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas buvo vykdomas 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigose, 1 mokykloje-darželyje, 1 gimnazijoje, 5 pagrindinėse mokyklose, 1 mokyklose-daugiavončiame centre ir 1 universaliame daugiavončiame centre. Pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas mokėsi 740 vaikų (2018 m. – 756 vaikai).

Daugėja jungtinių klasių mokyklose, turinčiose mažai mokinių.

2017–2018 m. m. buvo 15 jungtinių klasių komplektų, kuriose mokėsi 167 mokiniai (28 proc. visų kaimo vietovėse esančiose mokyklose besimokančių mokinių skaičiaus). Mokinių skaičiaus vidurkis jungtinėje klasėje – 11.

2018–2019 m. m. buvo 21 jungtinių klasių komplektas, jose mokėsi 242 mokiniai (43 proc. visų kaimo vietovėse esančiose mokyklose besimokančių mokinių skaičiaus).

Mokinių skaičiaus vidurkis jungtinėje klasėje –11,5

PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO REZULTATAI

Lietuvių kalbos PUPP rezultatai įvertinimų vidurkis:

Visos Lietuvos – 6,28;

Biržų r. – 5,93.

Aukštesni Savivaldybės mokyklų rezultatai už Lietuvos rezultatus			
Mokykla	PUPP įvertinimas	Metinis įvertinimas	PUPP – metinis (įvertinimų skirtumas)
„Saulės“ gimnazija	7,32	7,30	+0,02
Kaštonų pagrindinė mokykla	6,43	5,40	+1,03
Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla	7	6,57	+0,43

Kitų Savivaldybės mokyklų rezultatai			
Mokykla	PUPP įvertinimas	Metinis įvertinimas	PUPP –metinis (įvertinimų skirtumas)
Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla	5,78	5,30	+0,48
Vabalninko Balio Sruogos gimnazija	5,68	5,60	+0,08
„Atžalyno“ pagrindinė mokykla	5,36	5,50	-0,14
„Aušros“ pagrindinė mokykla	4,64	5,36	-0,72
Pabiržės pagrindinė mokykla	4,91	5,90	-0,99
Papilio pagrindinė mokykla	5,1	6,2	-1,1

Savivaldybės rezultatai yra 45 vietoje. Mažiausias skirtumas tarp PUPP ir metinio įvertinimo yra Biržų „Saulės“ ir Vabalninko Balio Sruogos gimnazijose. Kaštonų, Pabiržės, Papilio ir „Aušros“ pagrindinėse mokyklose yra dideli neatitikimai tarp įvertinimų, rekomenduotina šiose mokyklose analizuoti vertinimo kriterijus.

Matematikos PUPP rezultatų įvertinimų vidurkis:

Visos Lietuvos– 5,29;

Biržų r. – 5,04.

Aukštesni Savivaldybės mokyklų rezultatai už visos Lietuvos rezultatus			
Mokykla	PUPP įvertinimas	Metinis įvertinimas	PUPP –metinis (įvertinimų skirtumas)
„Saulės“ gimnazija	6,76	6,90	-0,14
Nemunėlio Radviliškio pagrindinė mokykla	5,43	6,14	-0,71

Kitų Savivaldybės mokyklų rezultatai			
Mokykla	PUPP įvertinimas	Metinis įvertinimas	PUPP – metinis (įvertinimų skirtumas)
Pabiržės pagrindinė mokykla	4,82	5,10	-0,28
Kaštonų pagrindinė mokykla	4,71	5,10	-0,39

Pačeriaukštės Petro Poškaus pagrindinė mokykla	3,89	4,30	-0,41
„Aušros“ pagrindinė mokykla	4,79	5,61	-0,82
Papilio pagrindinė mokykla	4	5,10	-1,1
Vabalninko Balio Sruogos gimnazija	3,5	5,60	-2,10
„Atžalyno“ pagrindinė mokykla	3,54	4,90	-1,26

Biržų rajono savivaldybė yra 22 vietoje. Mažiausias skirtumas tarp PUPP ir metinio įvertinimo yra Biržų „Saulės“ gimnazijoje ir Pabiržės pagrindinėje mokykloje. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijoje, „Atžalyno“, Papilio, „Aušros“, Nemunėlio Radviliškio pagrindinėse mokyklose yra dideli neatitikimai tarp įvertinimų, rekomenduotina šiose mokyklose analizuoti vertinimo kriterijus.

IŠVADA. Mokyklose, kuriose yra dideli neatitikimai tarp PUPP ir metinių įvertinimų, rekomenduotina analizuoti vertinimo kriterijus. Savivaldybės mokyklose iš 262 dešimtos klasės mokinių 256 įgijo pagrindinį išsilavinimą (98 proc.).

BRANDOS EGZAMINŲ REZULTATAI

Savivaldybės mokyklų mokinių, laikusių brandos egzaminų rezultatų įvertinimų palyginimas su šalies įvertinimais pagal dalykus.

Lietuvių k.

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	17622	1602	8,1	5754	32,65	8215	46,62	2057	11,7
Biržų r.	125	9	7,2	43	34,4	54	43,2	19	15,2
„Saulės“ gimn.	116	8	6,9	40	34,5	49	42,2	19	16,4
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	7	1	14,3	1	14,3	5	71,4	0	0

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių lietuvių kalbos VBE, rezultatai aukštesni nei šalies: mažesnis neišlaikiusiųjų egzaminą skaičius 1,1 procento. Kokybė – 58 proc. – atitinka šalies rezultatą. Aukštesnį lygį pasiekė 3,5 proc. daugiau rajono abiturientų nei šalyje.

Matematika

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	16059	2806	17,5	7212	44,31	4767	29,68	1274	7,93
Biržų r.	149	40	26,85	70	46,98	35	23,49	4	2,68
„Saulės“ gimn.	125	24	19,2	64	51,2	33	26,4	4	3,2

Vabalninko Balio Sruogos gimn.	8	2	25	4	50	2	25	0	0
--------------------------------	---	---	----	---	----	---	----	---	---

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių matematikos VBE, rezultatai prastesni nei šalies:
9,4 proc. didesnis neišlaikiusių matematikos egzamino abiturientų skaičius, o egzamino išlaikymo kokybė žemesnė 12 proc. Aukštesnį lygį pasiekusių abiturientų skaičius 3 kartus mažesnis nei Lietuvos. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijoje nei vienas mokinys nepasiekė aukštesniojo lygio.

Anglų k.

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	19009	389	2,05	2950	15,52	9590	50,45	6080	31,98
Biržų r.	153	8	5,2	37	24,18	72	47,06	36	23,53
„Saulės“ gimn.	118	4	3,4	21	17,8	58	49,2	35	29,7
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	16	0	0	7	43,8	9	56,3	0	0

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių anglų kalbos VBE, rezultatai prastesni nei šalies: kokybė prastesnė 12 proc., įtakos tam turėjo BTVMC rezultatai. Biržų „Saulės“ gimnazijos mokinių šio egzamino rezultatai panašūs į Lietuvos rezultatus. Tačiau rajone neišlaikiusių skaičius 2,6 karto didesnis.

Vokiečių k.

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	76	1	1,3	6	7,89	31	40,79	38	50
Biržų r.	1	0	0	0	0	0	0	1	100
„Saulės“ gimn.	1	0	0	0	0	0	0	1	100

Vokiečių kalbos VBE laikė vienas abiturientas iš Biržų „Saulės“ gimnazijos. Jis gavo aukščiausią įvertinimą, t. y. šimtuką.

Geografija

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	2666	93	3,5	1111	41,67	1362	51,09	100	3,75
Biržų r.	15	4	26,7	5	33,33	5	33,33	1	6,67
„Saulės“ gimn.	7	0	0	2	28,6	4	57,1	1	14,3

Biržų „Saulės“ gimnazijos abiturientų, laikusių geografijos VBE, pasiekimų kokybė 16,5 proc. aukštesnė nei šalies. Aukštesnį lygį pasiekė 4 kartus daugiau gimnazistų.

Istorija

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	8354	95	1,1	2977	35,64	4799	57,45	484	5,79

Biržų r.	88	1	1,1	41	46,59	44	50	2	2,27
„Saulės“ gimn.	72	0	0	30	41,7	40	55,6	2	2,8
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	10	0	0	6	60	4	40	0	0

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių istorijos VBE, rezultatai prastesni už Lietuvos: kokybė prastesnė 11 proc., aukštesnį lygį pasiekė 2,5 karto mažiau abiturientų.

Fizika

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	2341	71	3,0	824	35,2	1177	50,28	269	11,49
Biržų r.	24	1	4,17	8	33,33	14	58,33	1	4,17
„Saulės“ gimn.	22	0	0	7	31,82	14	63,64	1	4,55

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių fizikos VBE, rezultatai atitinka Lietuvos abiturientų rezultatus. Fizikos VBE kokybė aukštesnė: rajone – 0,7 proc., Biržų „Saulės“ gimnazijoje – 6,4 proc. Biržų „Saulės“ gimnazijoje visi mokiniai išlaikė šį egzaminą. Tačiau rajone 2,7 karto mažiau mokinių pasiekė aukštesnį lygį.

Chemija

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	1209	23	1,9	299	24,73	618	51,12	269	22,25
Biržų r.	10	0	0	3	30	6	60	1	10
„Saulės“ gimn.	9	0	0	3	33,33	5	55,56	1	11,11
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	1	0	0	0	0	1	100	0	0

Biržų rajone visi mokiniai išlaikė egzaminą. Rezultatų kokybė 3 proc. žemesnė už šalies ir 2,2 karto mažiau mokinių pasiekė aukštesnį lygį.

Biologija

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	5554	130	2,3	1865	33,58	2817	50,72	742	13,36
Biržų r.	55	2	3,6	19	34,55	30	54,55	4	7,27
„Saulės“ gimn.	43	0	0	14	32,6	25	58,1	4	9,3
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	8	0	0	3	37,5	5	62,5	0	0

Biržų „Saulės“ ir Vabalninko Balio Sruogos gimnazijų mokinių biologijos VBE rezultatai atitinka Lietuvos rezultatus.

Informacinės technologijos

	Laikė egz.	Neišlaikė		16–35		36–85		86–100	
		sk.	%	sk.	%	sk.	%	sk.	%
Visa Lietuva	2437	76	3,1	882	36,19	846	34,71	633	25,97

Biržų r.	15	1	6,7	6	40	5	33,33	2	20
„Saulės“ gimn.	9	0	0	2	22,2	4	44,4	3	3,33
Vabalninko Balio Sruogos gimn.	6	1	16,6	4	66,7	1	16,6	0	0

Biržų rajono savivaldybės abiturientų, laikusių informacines technologijas VBE, rezultatai prastesni už Lietuvos: dvigubai didesnis neišlaikiusiųjų skaičius, 7,4 proc. prastesnė kokybė. Gimnazijose ypač mažas aukštesnį lygį pasiekusiųjų abiturientų skaičius („Saulės“ gimnazijoje net 8 kartus mažesnis nei Lietuvoje, Vabalninko Balio Sruogos gimnazijoje nei vienas mokinys nepasiekė aukštesniojo lygio).

Savivaldybės mokyklų ir šalies mokinių rezultatai, be eksternų ir buvusių mokinių, įvertinimų vidurkiai

	VBE įvertinimo vidurkis								
	Lietuvių kalbos	Matematikos	Anglų kalbos	Biologijos	Chemijos	Fizikos	Istorijos	Geografijos	Informacinių technologijų
Biržų r. mokyklų mokiniai	46,4	28,9	59,8	48,8	50,5	47,1	43,1	48,0	49,4
Šalies mokyklų mokiniai	46,1	34,9	65,9	51,6	57,1	48,1	47,8	43,7	54,7

IŠVADA. Biržų rajono mokyklų mokinių lietuvių kalbos ir geografijos VBE surinktų taškų vidurkis yra aukštesnis nei šalies mokyklų mokinių. Biologijos ir fizikos – atitinka šalies vidurkį

ABITURIENTŲ GAVUSIU 100 BALŲ ĮVERTINIMUS

6 (8 mokiniai –2018 m.) Biržų „Saulės“ gimnazijos abiturientai gavo aštuonis (trylika – 2018 m.) 100 balų įvertinimus iš valstybinių brandos egzaminų (1 informacinių technologijų, 1 vokiečių kalbos, 5 anglų kalbos, 1 lietuvių kalbos). Du abiturientai gavo po 2 šimtukus.

IŠVADA.

Kasmet Biržų „Saulės“ gimnazijos abiturientai sėkmingai laiko anglų k. egzaminą. Mažėja aukščiausius įvertinimus gavusiųjų abiturientai skaičius (25 proc. mažesnis palyginus su 2018 m.).

DALYKINIŲ OLIMPIADŲ IR KONKURSUŲ REZULTATAI

2019 metais Biržų rajono savivaldybėje organizuotos 28 Lietuvos mokinių dalykinės olimpiados ir 7 konkursai (35 renginiai). Renginiuose dalyvavo 1094 mokiniai iš 12 ugdymo įstaigų.

Respublikinėse olimpiadose, konkursuose, regiono etapuose 7 mokiniai laimėjo prizines vietas: 2 mokiniai – pirmąsias vietas, 2 mokiniai – antrąsias vietas ir 3 mokiniai – trečiąsias vietas. Laimėta I vieta pirmą kartą Lietuvoje rengtoje etnokultūros olimpiadoje

Į visas šalies etapo olimpiadas ir konkursus mokiniai ir mokytojai buvo vežami Biržų rajono savivaldybės transportu.

IŠVADA. Pagal galimybes mokiniai dalyvauja dalykinėse olimpiadose ir konkursuose. Sėkmingai laimėta I vieta pirmą kartą šalyje rengtoje etnokultūros olimpiadoje.

MOKINIŲ PAVĖŽĖJIMAS

Buvo pavežami visi 859 mokiniai, gyvenantys toliau nei 3 km nuo mokyklos (961 mokinys –2018 m.). Lyginant su 2018 m. rugsėjo 1 d. duomenimis pavežamų mokinių skaičius sumažėjo 10,6 proc.

2019 m. rugpjūčio mėn. gautas vienas naujas geltonasis mokyklinis autobusas, skirtas Biržų „Saulės“ gimnazijai.

IŠVADA. Visi mokiniai, gyvenantys toliau nei 3 km nuo mokyklos, pavežami maršrutiniais, mokykliniais geltonaisiais ir mokykliniu transportu.

SOCIALINIŲ, PEDAGOGINIŲ, PSICHOLOGINIŲ PROBLEMŲ VALDYMAS SAVIVALDYBĖJE, ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS

Biržų švietimo pagalbos tarnyba 2019 m. teikė visapusišką pedagoginę, psichologinę, socialinę pedagoginę pagalbą vaikams, mokiniams, mokytojams, specialistams, tėvams (globėjams rūpintojams).

2019 m. vyravo diagnostinės pagalbos poreikis. Tarnybos specialistai kompleksiskai vertino asmenų specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas. Tiriamųjų asmenų skaičius padidėjo 28,5 proc., nes pradėti vertinti visi vaikai, turintys kalbos neišsivystymą.

Logopedo konsultacijų skaičius padidėjo 21 proc. Tėvai (globėjai, rūpintojai) gavę rezultatus, naudojami logopedo konsultacijomis, kurių metu aptarė vaiko kalbėjimo ir kalbos korekcijos galimybes.

Vykdytas projektai „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“, „Psichologinės pagalbos teikimo savivaldybės teritorijoje užtikrinimas“.

Įgyvendinant Biržų rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimo mažinimo ir prevencijos 2019–2023 metų programos įgyvendinimo 2019 metų priemonių planą, buvo parengtas ir vestas grupinių užsiėmimų ciklas.

Pagal parengtą programą vaikams „Saugumo įgūdžių ugdymas“ 2019 m. pirmą pusmetį visuose darželiuose ir jų skyriuose vesti grupiniai užsiėmimai vaikams, o antrą pusmetį – pagal išreikštą ugdymo įstaigų poreikį – mokymai pedagogų grupėms. Grupinių užsiėmimų skaičius vaikams išaugo 6 kartus, mokytojams – 17 kartų.

IŠVADA. Galime daryti prielaidą, kad maždaug trečdaliui kompleksiskai vertintų asmenų reikalinga ne tik logopedo, bet ir kitų specialistų (specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio pedagogo) pagalba. Kuo anksčiau kompleksinė pagalba pradama teikti, tuo ji efektyvesnė.

SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS TEIKIA IR VIEŠINA MOKYKLŲ PAŽANGOS ATASKAITAS

13 bendrojo ugdymo mokyklų (2018 m. – 9) atliko veiklos kokybės įsivertinimus ir pateikė pažangos ataskaitas Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai ir sutiko jas viešinti ŠVIS.

IŠVADA.

Bendras mokyklų pateikiusių pažangos ataskaitas procentas didesnis palyginus ir su šalies ir su savivaldybės paskutiniųjų metų rezultatais.
